

Iusta ossium
magnitudo.

Decens ossium
et integrorum
digitorum for-
ma.

quod nulli auxiliarentur functioni (abundē enim omnes trium ossium ope obimus) perfectam ualidamque digitorum extensionem uitarent, hanc minus firmam, quam nunc sit, efficiant. Ex pluribus namque constructa partibus lauiori negotio fatigantur, lassantur, & a suo robore exoluuntur, quam quae paucioribus efformantur: tunc praecipue, quum omnes particulae si mul coniunctae commissaque (ut brachialis ossa) in uniuersis ipsarum munijs, referuari nequeunt. Verum si paucioribus ossibus digiti constituerentur, in tot tam uarias pugnantibusque figuras digitos agere nequiremus, ut igitur uarie mouerentur, patendi que promptitudinem declinarent, trium ossium numerus sufficit. Quandoquidem autem praelocatum os postposito, aut uelut uento, maius esse operae precium est, merito Natura quoque, primum cuiusque digiti os grandius secundo, & secundum rursus os tertio minus fabrefecit, non solum inferiora ossa longitudine, sed & crassitie, & latitudine minuens, hacque ratione potissimum digitos ex ampliori basi sensim in mucronem coarctans: & digitorum formam, quam in mulieribus pulcherrimam ducimus, extruens. Quamquam rursus mirabili industria non eandem figuram digitorum ossibus, & digitis adhuc unguibus cutemque obiectis largiatur. Totos enim digitos paulo minus toto teretes efformauit, quod eiusmodi figuram reliquis omnibus iniurijs minimum obnoxiam sciret: ut quae nulla extuberet eminentia, a foris occurrentibus frangenda collidenda ue. Quod enim digiti extrinsecus quidem accuratē gibbi sint, intus uero ac in lateribus magis compressi, alicuius etiam usus occasione factum putato. Interna namque ipsarum regione digiti molliunt, subigunt, terunt ac apprehendunt: quae omnia deterius fierent, digitis inibi gibbis existensibus, ut interim praeteream duriusculam neruisque oppletam adipem, internae digitorum sedis, eorum quae iam dicebamus officiorum causa, & tendinum defendendorum occasione, subtenlam, atque in secundo libro prolixius priuato Capite enarrandam. Porro quum externa digitorum regione neque horum aliquid tentemus, neque alio quouis munere fungamur, rationi consonum fuit, digitos ad solam patendi pertinaciam examulsum gibbos construi. Quum autem digiti in lateribus minus essent iniurijs obnoxii, quumque inuicem adducti, constringi, ac in ipsorum medio nullam sedem uacuam relinquere debebant, ipsos in lateribus gibbos fieri haudquaquam ex usu erat. Atque his quae modo diximus pollex paruusque digitus cum indice satis suffragantur, siquidem ille utrumque latus, sed magis internum gibbum adipiscitur, paruus autem externum duntaxat, index uero contra internum: quod his sedibus ab aliquo non tutantur, adeo, ut non minimam Naturae solertiam in totius digiti figura uideamus: a qua quantum ossa discrepent, iam enitar exequi. Nullum digitorum os se offert, quod non supra infraque crassius & spissius sit, quam secundum ipsius longitudinem: id quod etiam omnibus fere longis ossibus commune cernitur, quae ad articulationem perpetuo crassescunt, augenturque. Si enim undique pari constarent crassitie, animanti pondere moleque admodum incommodarent, ipsique articuli, nisi amplioribus basibus concinne adaptarentur, penitus infirmi essent. In hoc igitur primum forma ossium a totius digiti figura differt. Si enim digitus in lateribus ossium imitaretur imaginem, quemadmodum in macilentis ac parum obesitis uidere est, inter digitorum latera uacua consisteret sedes, quae liquorem digitis completi non mediocri incommodo prohiberet. Impletur uero haec ossium sedes duriuscula illa adipe, cuius paulo prius obiter meminimus. Deinde unumquodque digiti os externa sede teres & gibbum est, nullibi insigniter, neque etiam in articulo regionem, extra rectam lineam protuberans, uti etiam in lateribus ossa non admodum circa articulos prominent, si modo primum pollicis os hinc exceperis, quod externa sede amplum magis planumque & depressum, non autem aliorum modo gibbum uisitur. Ad haec, tertia digitorum ossa sede externa quidem gibba sunt, sed ab ipsa articulatione qua secundis articulantur ossibus deorsum ducta, non ita atque reliqua ossa extrorsum protuberant, sed ungui quodammodo cedunt, tanto enim minus prominent, quantam sedem unguis occupant, quo minus scilicet integer digitus in tertio osse procerius, quam in reliquis, extrorsum exurgat. Interna cuiusque ossis sedes nihil minus quam gibba est, sed depressa prorsus, & sinuata potius, multo aliter quam externa digitorum sedes: dum modo & hinc quoque primum pollicis os seduleris, quod brachialis ossibus interna ipsius sedes responderet. Nam et si supra infraque ad articulo rum sedes in internam manus regionem magis protuberet, & in medio ductu inibi sinuatum, exterius autem curuatum conspiciatur, non tamen reliquorum digitorum ossium modo, amplum depressumque & planum est, at potius gibbum, magisque intus quam foris acutum. Quod sane Natura haudquaquam fortuito casuque machinatur. Secundi enim & tertij pollicis ossis interna sedis, quemadmodum & tribus quatuor digitorum ossibus teretes tendines exporrigi debuerunt, qui profecto nisi ossium interna sedes ampla depressaque & ueluti sinuata esset, in ossibus nequirent subsistere: non magis quam teretia corpora inuicem nunquam inniti cernimus.

Hic enim
modi figura
ras uacua
quibus di-
gitorum os
sa exprimitur.

Memorie
tremas ma-
sculorum
tab. 6. d. 1.
6. et 7.
ma hic sunt
confutanda.

Neque etiam teretes illi tendines, ipsis duntaxat applicari debuerent, imò operae precium fuit, & ex hac ossium sede ligamentum nasci, secundum longitudinem ossium tendines illis ossibus committens, ipsosque ne ab osse exurgant declinentue complectens. Cuiusmodi uero tendines ossibus exporrigantur, quaeque ligamenta ipsis obducantur, in secundo libro assatim recensebimus. In praesenti autem, tantum illorum meminisse sat sit, quantum ad ossium constructionis rationem enarrandam expedit. Per secundi itaque pollicis ossis longitudinem interna sede eius generis ligamentum nasci, eo libro audies, tendinem musculi deducens, qui tertio pollicis ossi ualidissime inseritur, ac eius articuli flexus autor est. Verum quia eiusmodi ligamentum Natura nullum in primo pollicis osse condidit, neque periculum est, tendinem hac ad tertium pollicis os prorepentem aliquò aberraturum (ut qui undique musculis primo pollicis ossi proprijs continetur) haudquaquam necessum fuit, primum pollicis os aliorum ossium modo planum depressumque, interna sede extrui, praecipue quum & id musculis ipsi attensis insertisque in idoneum extitisset. Primis uero quatuor digitorum ossibus duo inuicem incumbentes porriguntur tendines, quorum unus secundo inseritur ossi: alter uero, qui succumbit, tertio implanta-tur: adeo ut tribus horum digitorum ossibus eiusmodi uehatur tendines, eiusque generis ligamen-tis qui tendines anulorum ritu transmittunt, digitorum ossa donentur: praecipue autem prima & secunda quatuor digitorum ossa, & pollicis secundum. Tertij enim non secundum totam longitudinem tendines exporriguntur, unde etiam neque ita ut inferiora uidentur de-pressa & plana. At quum igitur fuit, haec ossa non secus formari, quam si una pars teretis cor-poris diuisa essent, tendines uero ipsis exporrecti altera eius corporis pars, ut scilicet ossa simul cum tendinibus teretem digiti imaginem constituent. Externa enim digitorum sedi eiusmodi nulli deducuntur tendines, at membranarum modo toti ossium longitudini tendines ibidem duntaxat adnascuntur. Latera etiam ossium nequaquam digitorum ritu compressa lataque sunt, neque ulla pollicis paruusque digiti ac in indice ossium, hac ex parte cum reliquorum digitorum ossibus, est differentia. Respondent enim ossium latera, teretis corporis dimidia partis lateri. quamuis interim ab hac figura primum pollicis os tantum discrepet, quanto minus reliquis di-gitorum ossibus interna sede compressum amplumque cernitur. Atque huiusmodi digitorum ossium est forma, longè profecto alia quam Galenus ipsis tribuit, eam ad digitorum imaginem describens. Verum iam tempestiuum erit, Naturae prouidentia in digitorum articulis con-templari: neque obiter Galeni orationi acquiescere, qua superioris ossis caput in subsequenti sinu subire, ac exteriora sinuum superclia insignius quam interiora exporrigi seu extuberare simpliciter pronunciat, eandemque articulationis speciem omnibus digitorum articulis ascribit. Ut modo nihil dicam de tendinibus musculorum, qui digitos in latera ducunt, & a Galeno non minus secundis ac tertijs digitorum articulis, quam primis, communes censentur, quum interim nunc facile sinus ostensuri, neque tertium pollicis articulum, neque aliorum digitorum secundum aut tertium articulos, primario motu in latus agi. Primum itaque pollicis os, quin-to brachialis ossi rara peculiarique committitur articulationis specie, quae & flecti, & extendi, ac dein moueri in latera potest: in eumque modum parata est, ut priuatim magis motui qui in la-tera perficitur, quam flexioni extensionique subseruiat. Quintum enim brachialis os amplum exigit sinum, qui transuersim ampliori tubere prominens, interiori exteriorique sede insignius, quam in lateribus, caelatur. Primum autem pollicis os superius transuersim, seu secundum in-ternum ac externum latus insculpitur, & interius exteriusque protuberans quinti brachialis ossis sinui eleganter cōgruit, & quasi mutuo ingressu ipsi articulat. non tamen adeo insigni, ut id uno tantum agatur motu, reliquorum articulo rum mutuo ingressu, nexorum ritu. Verum quum interna primi pollicis ossis sedes magis quam externa promineat, & quinti brachialis ossis sinus altius inibi insculptum, profundius subeat, id primū pollicis os magis flecti quam extendi potest. Secundum pollicis os primo ea articuli specie articulat, quam *σφαιροειδης* Graeci uocant. Inferior enim primi pollicis ossis pars in rotundum quasi capitulum desinit, ro-tundum secundi ossis sinu subiens. Sed quia caput id transuersim, hoc est ab interno pollicis latere ad externum magis protuberat, ac ueluti transuersim oblongū est, in lateribusque uix ma-gis quam in centro deprimitur, ac demum secundi ossis sinus huic capiti ad amulsum aptatur, secundum pollicis os flectitur potius & extenditur, quam in latera inclinatur. quum interim aequè in latus duceretur, si capitulum primi ossis ad amulsum rotundum esset, & in lateribus aequè ac in anteriori sede compressum. Dein articuli etiam ratione (quum capitulum in interna sede ualde deprimitur) secundū os maxime ac in acutissimum angulum flecti deberet, uerum quo minus id fiat, duo hic obstitunt ossicula sesami seminis imagini a Graecis assimilata. Quod uero secundū pollicis os uix extra rectam lineam extendi queat, caput primi ossis in cau-

Primo de V,
su part.
Ossium digi-
torum articu-
lationis ratio.

Primo de Ad
minis. differt.

Primi polli-
cis ossis ad bra-
chiale nexus.

Secundi polli-
cis ossis cum
primo articu-
li species, ip-
siusque motus.

L 2 sa est,